

دفترچه شماره ۱

کد مدرسه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۲۱ دی ۱۴۰۳

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی	محتوای آزمون	تا سؤال	از سؤال	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۲۰ دقیقه	فصل ۱ و فصل ۲ (درس ۱ تا ۳) (صفحه ۶۲ تا ۹۶)	۱۵	۱	۱۵	ریاضی و آمار (۱)	۱
۲۰ دقیقه	ستایش و درس ۱ تا ۶ (صفحه ۱۰ تا ۵۸)	۳۵	۱۶	۲۰	علوم و فنون ادبی (۱)	۲
۱۰ دقیقه	درس ۱ تا ۷ (صفحه ۱ تا ۶۲)	۴۵	۳۶	۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	۳
۵۰ دقیقه	مدت پاسخ‌گویی:			۴۵	تعداد کل سؤال:	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار

۱- اگر یکی از جواب‌های معادله $2x^2 - ax - 3 = 0$ ، 3 باشد مجموع جواب دیگر و مقدار a کدام است؟

- (۱) $\frac{11}{2}$ (۲) $\frac{7}{2}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۲- اگر در معادله درجه دوم $ax^2 - 3x + 1 = 0$ تفاضل دو ریشه صفر باشد، یک جواب معادله کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{2}{3}$

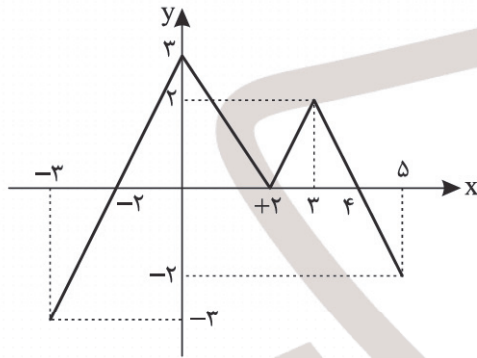
۳- اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله $x^2 + 5x + 2 = 0$ باشند، $2x_1 - 2x_2 - x_1x_2$ کدام است؟

- (۱) -10 (۲) 8 (۳) -9 (۴) 12

۴- در حل معادله درجه دوم $2x^2 - 5x + 2 = 0$ به روش مربع کامل معادله را به $(x-a)^2 = b$ تبدیل کرده‌ایم. $a + \sqrt{b}$ کدام است؟

- (۱) 2 (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{29}{16}$ (۴) $-\frac{11}{16}$

۵- اگر نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت زیر باشد، $\frac{f(-3) - 2f(3) + f(6)}{f(f(5)) + 1}$ کدام است؟

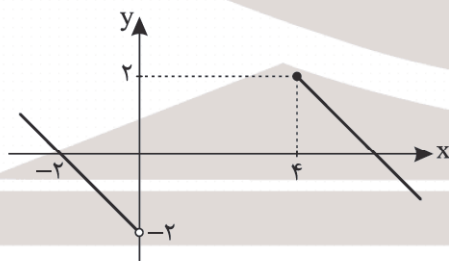

- (۱) 4
(۲) -4
(۳) 10
(۴) -2

۶- به ازای کدام مقدار a معادله $\frac{a-2x}{x^2-a} = \frac{ax}{x-3}$ دارای جواب $x=2$ می‌باشد؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ و 4 (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) 4 (۴) -4 و $-\frac{1}{2}$

۷- با اضافه کردن کدام نقطه زیر به نمودار، تابع بودن آن منتفی نمی‌شود؟

- (۱) $(6, -2)$
(۲) $(-1, 0)$
(۳) $(5, 0)$
(۴) $(2, 3)$

محل انجام محاسبات

۸- اگر مجموع برد تابع $f = \{(2, a+1), (3, a), (4, 2a+1), (a, -6)\}$ ، f ، ۲۴ باشد، $f(3) + f(4)$ کدام است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۱۱ (۳) ۴۷ (۴) ۲۲

۹- معادله درجه دومی که ریشه‌هایش $(2 - \sqrt{3})$ و $(2 + \sqrt{3})$ باشد، کدام است؟

- (۱) $x^2 + 4x + 1 = 0$ (۲) $x^2 + 4x - 1 = 0$ (۳) $x^2 - 4x + 1 = 0$ (۴) $x^2 - 4x - 1 = 0$

۱۰- در معادله درجه دوم $6x^2 + (k+1)x + k = 0$ اگر مجموع دو ریشه حقیقی برابر $\frac{1}{6}$ باشد ریشه مثبت کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{4}{3}$

۱۱- معادله درجه دوم $2x(x-3) = a$ به ازای یک مقدار a ریشه مضاعف دارد. مقدار ریشه مضاعف کدام است؟

- (۱) $-\frac{9}{2}$ (۲) ۳ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۱۲- دو کارگر با هم کاری را در ۱۲ روز تمام می‌کنند. اما اگر هر کدام به تنهایی کار کنند، کارگر اول ۷ روز زودتر از کارگر دوم این کار را

تمام می‌کند. کارگر اول به تنهایی در چند روز کار را تمام می‌کند؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۴ (۳) ۲۵ (۴) ۱۲

۱۳- در تابع $f = \{(2, 3), (3, 1), (4, 2), (1, 4)\}$ مقدار $f(2) - f(4)$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۷

۱۴- اگر $f(x) = \sqrt{x^2 - 7}$ باشد، $f(4) - f(2\sqrt{2})$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۵- در تابع خطی f ، اگر $f(2) = 1$ و $f(-1) = 7$ باشد، مقدار $f(-3)$ کدام است؟

- (۱) -10 (۲) ۱۱ (۳) -11 (۴) ۱۰

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی

- ۱۶- کدام گزینه در ارتباط با قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم صحیح نمی‌باشد؟
 (۱) این دوره، مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است.
 (۲) آغاز این دوره که با اوج حاکمیت سامانیان همزمان است، عصر اندیشه استقلال ملی ایران به شمار می‌رود.
 (۳) این دوره، دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود.
 (۴) در این دوره، بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی وارد فارسی دری شد.
- ۱۷- با توجه به زبان فارسی پهلوی، کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) آثاری که به زبان فارسی پهلوی تألیف می‌شده، اغلب آثار دینی زردشتی است.
 (۲) منطقه رواج این زبان در شمال و شمال شرق ایران بوده است.
 (۳) آثار منظوم و منثور این زبان از بین رفته اما ترجمه‌های فارسی و عربی بعضی از آنها مانند کلیله و دمنه و هزار و یک‌شب در دست است.
 (۴) قطعات شعری زبان پهلوی در میان اندرزننامه‌های منثور قرار دارند؛ مانند درخت آسوریک و یادگار زریران.
- ۱۸- در ارتباط با نثر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم کدام گزینه صحیح می‌باشد؟
 (۱) در عهد ساسانی نثر هم مانند شعر پارسی رواج نیافت و رونق نگرفت.
 (۲) اصل تفسیر طبری را محمدبن جریر طبری به عربی نوشته که جمعی از دانشمندان آن را به زبان فارسی برگردانده‌اند.
 (۳) شاهنامه ابومنصوری در سال ۴۳۶ به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد.
 (۴) ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی کتاب تاریخ الرسل و الملوک را نگاشت.
- ۱۹- در میان موارد مشخص شده، چند مورد خطا مشاهده می‌شود؟
 «پس از برافتادن ساسانیان، طاهریان نخستین حکومت اسلامی ایران بودند. شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم ساده بود و شاعران به واقعیات بیرونی نظر داشتند. رایج‌ترین انواع شعر در آن دوران حماسی، مدحی و غنایی بود که شعر غنایی با رودکی و فردوسی استحکام یافت. شعر تعلیمی در این دوران به وجود آمد اما در دوره خوارزمشاهیان به پختگی رسید. نخستین کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود، کسایی مروزی بود و سپس سنایی روش او را ادامه داد.»
 (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۲ (۴) ۳
- ۲۰- کدام یک از گزینه‌های زیر یادآور تحلیل متن کلیله و دمنه در کتاب درسی نیست؟
 (۱) از تو زاری نکوست، زور بد است
 (۲) زهر نزدیک خردمندان اگرچه قاتل است
 (۳) سوار رخس تازی دشت دعوی
 (۴) چو روباهان و خرگوشان منه گوش
 در تحلیل شعر زیر کدام مورد صحیح نیست؟
 «نهنگی بچه خود را چه خوش گفت
 به موج آویز و از ساحل بپرهیز
 (۱) این شعر نوع ادبی تعلیمی دارد.
 (۲) در این ابیات تشخیص و مراعات نظیر وجود دارد.
 (۳) لغات عربی زیادی در شعر دیده می‌شود.
 (۴) جملات کوتاه و زبان سروده ساده می‌باشد.
- ۲۱- کدام گزینه در تحلیل شعر زیر صحیح می‌باشد؟
 «جهان ای پسر، ملک جاوید نیست
 نه بر باد رفتی سحرگاه و شام
 به آخر ندیدی که بر باد رفت؟
 کسی زین میان گوی دولت ربود
 به کار آمد آنها که برداشتند
 (۱) وجود آرایه تضاد و استفهام انکاری در بیت دوم (ادبی) / کوتاه بودن جملات (زبانی)
 (۲) نوع ادبی شعر تعلیمی است. (فکری) / «گوی دولت ربودن» کنایه از به خوشبختی رسیدن است. (زبانی)
 (۳) وجود افعال کهن مانند «آوردند» (فکری) / مفهوم شعر بی‌وفایی دنیاست. (فکری)
 (۴) در بیت دوم تلمیح دیده می‌شود (ادبی) / وجود کلمات کهن (ادبی)
- ۲۲- کدام گزینه در تحلیل شعر زیر صحیح می‌باشد؟
 «ز دنیا وفاداری امیید نیست
 سریر سلیمان علیه السلام؟
 خنک آنکه با دانش و داد رفت
 که در بند آسایش خلق بود
 نه گرد آوردند و بگذاشتند»
 (۱) وجود آرایه تضاد و استفهام انکاری در بیت دوم (ادبی) / کوتاه بودن جملات (زبانی)
 (۲) نوع ادبی شعر تعلیمی است. (فکری) / «گوی دولت ربودن» کنایه از به خوشبختی رسیدن است. (زبانی)
 (۳) وجود افعال کهن مانند «آوردند» (فکری) / مفهوم شعر بی‌وفایی دنیاست. (فکری)
 (۴) در بیت دوم تلمیح دیده می‌شود (ادبی) / وجود کلمات کهن (ادبی)

۳۱- در کدام گزینه سجع مطرف دیده می‌شود؟

- (۱) نقش ایمان در دلت من نبشتم و عطر دوستی من سرشتم.
- (۲) ناکشته را از آب چیست و نابایسته را جواب چیست؟
- (۳) فلان را کرم بی‌شمار است و هنر بی‌حساب
- (۴) چه جای ملامت است که در دیده من شایسته کرامت است.

۳۲- در کدام یک از ابیات زیر «سجع» وجود ندارد؟

- (۱) خاکی که بر آن پای نهی مشک و عبیر است
- (۲) من مانده‌ام مهجور از او بیچاره و رنجور از او
- (۳) حجره خورشید تویی خانه ناهید تویی
- (۴) من ز سلام گرم او آب شدم ز شرم او

۳۳- نوع سجع در عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به صورت صحیح آمده است؟

- (الف) مال از بهر آسایش عمر است، نه عمر از بهر گرد کردن مال.
  - (ب) مراد از نزول قرآن، تحصیل سیرت خوب است نه ترتیل سورت مکتوب.
  - (ج) هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده.
  - (د) چه بود که بر این خسته‌دلیم بخشایی و از رحمت خود دری بر من گشایی؟
- (۱) متوازن، مطرف، متوازن، مطرف
  - (۲) متوازی، متوازی، متوازی، متوازی، مطرف
  - (۳) متوازن، مطرف، متوازی، مطرف
  - (۴) متوازی، مطرف، متوازن، مطرف

۳۴- کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

«دیدم که دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند؛ روی از مصاحبت بگردانیدم.»

- (۱) حکایتی ز دهانت به گوش جان من آمد
- (۲) دیده از دیدار خوبان برگرفتن مشکل است
- (۳) بیدل گمان مبر که نصیحت کند قبول
- (۴) اگر قدم نتوانی ز بزم خلق کشید

۳۵- مفاهیم «تسلیم در برابر معشوق، فکر کردن پیش از سخن گفتن، توجه به باطن و ابدی بودن سخن از عشق» به ترتیب در کدام گزینه وجود دارد؟

- (الف) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود
- (ب) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش
- (ج) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
- (د) اگر هوشمندی به معنی گرای

- (۱) ج، الف، د و ب   (۲) ج، الف، ب و د   (۳) د، الف، ج و ب   (۴) ج، د، الف و ب

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی

۳۶- عبارت نادرست را مشخص کنید.

- ۱) تمامی افراد همواره مطابق ارزش‌های جهان اجتماعی خود عمل نمی‌کنند.
  - ۲) در جهان اسلام، عمل به حق و پرهیز از باطل، مهم‌ترین آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی هستند.
  - ۳) واقعیت‌ها را در پرتوی پدیده‌های اجتماعی ارزیابی می‌کنیم.
  - ۴) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.
- ۳۷- کدام گزینه به ترتیب پیامد هر یک از موارد زیر را نشان می‌دهد؟
- الف) جهانی که مانع از بسط ابعاد دنیوی انسان می‌شود.
  - ب) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
  - ج) کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا در جهان متجدد

- ۱) عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان - فرهنگ اساطیری - قفس آهنین
  - ۲) عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان - فرهنگ دنیوی - قفس آهنین
  - ۳) استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان - فرهنگ اساطیری - فرصت‌ها و محدودیت‌ها
  - ۴) استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان - فرهنگ دنیوی - قفس آهنین
- ۳۸- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- با ظهور اسلام عقاید و ارزش‌های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد.
- توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از لایه‌های سطحی جهان اجتماعی اسلام است.
- جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود، با یکدیگر متفاوتند.
- از نظر مارکس جوامع به دو دسته، جوامع ارگانیکی و جوامع مکانیکی تقسیم می‌شوند.

- ۱) نادرست - نادرست - درست - نادرست
  - ۲) درست - نادرست - درست - نادرست
  - ۳) درست - نادرست - نادرست - درست
  - ۴) درست - درست - نادرست - درست
- ۳۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام مورد تناسب دارد؟

- هنگام وضو، نشاط روح اتفاق می‌افتد.
- بلند کردن دست توسط دانش‌آموز کلاس
- فردی از میان جمع بر می‌خیزد و در و پنجره اتاق را باز می‌کند.
- فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

- ۱) پیامد غیرارادی کنش - ارادی بودن کنش - هدف‌دار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش
- ۲) ارادی بودن کنش - آگاهانه بودن کنش - هدف‌دار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش
- ۳) پیامد غیرارادی کنش - آگاهانه بودن کنش - پیامد ارادی کنش - پیامد غیرارادی کنش
- ۴) آگاهانه بودن کنش - ارادی بودن کنش - پیامد ارادی کنش - پیامد غیرارادی کنش

۴۰- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام مورد اشاره دارد؟

- احترام به سالمندان
- افطار کنار مزار شهدا
- رعایت پوشش شرعی در جامعه اسلامی
- رعایت ادب

- ۱) هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی
- ۲) ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
- ۳) هنجار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی
- ۴) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی

۴۱- گزینه نادرست را مشخص کنید.

(الف) فرهنگ ← پدیده کلان و عینی

(ب) شهر ← پدیده عینی و کلان

(ج) تصور من از معلم کلاس اول ابتدایی ← پدیده ذهنی و کلان

(د) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی ← ارزش‌های کلان جامعه

(۱) ج و د (۲) الف و ب (۳) ج، الف و ب (۴) الف، ج و د

۴۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن هر کدام از عبارات‌های زیر را مشخص کنید.

● عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی نیست.

● نظم از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

● گاهی جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان‌ها، شکل می‌گیرد.

● آگاهی در جهان اجتماعی، فردی و مشترک است.

(۱) درست - نادرست - نادرست - درست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست (۴) درست - درست - نادرست - درست

۴۳- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با کدام مورد همخوانی دارد؟

● خرده فرهنگ تبهکاران و سارقان

● اقدامات شتابزده انسان در مواجهه با طبیعت

● پدیده‌هایی که انسان‌ها آنها را ایجاد نمی‌کنند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

● حاصل کنش اجتماعی انسان‌هاست.

(۱) ضد فرهنگ - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - فرشتگان - خانواده

(۲) فرهنگ عمومی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - شیطان - امنیت

(۳) ضد فرهنگ - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - فرشتگان - صلح

(۴) فرهنگ عمومی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - شیطان - عدالت

۴۴- تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشند از چه نوع تفاوت‌هایی هستند؟

(۱) از نوع تفاوت‌هایی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند.

(۲) از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(۳) از نوع تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد.

(۴) از نوع تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد.

۴۵- در رابطه با نهاد اجتماعی گزینه نادرست را مشخص کنید.

(۱) هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد.

(۲) هر نهاد اجتماعی شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند.

(۳) تعلیم و تربیت، فرهنگ، سیاست و اقتصاد از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند.

(۴) نهادها در تمامی جهان‌های اجتماعی وجود دارند ولی انواع و اشکال متفاوتی دارند.

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۲۱ دی ۱۴۰۳

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۴۶	۶۰	درس ۱ تا ۴ (صفحه ۱ تا ۶۶)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	درس ۱ تا ۸ (صفحه ۲ تا ۷۹)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۱ تا ۵ (صفحه ۲ تا ۴۶)	۱۰ دقیقه
۴	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۱ تا ۶ (صفحه ۳ تا ۶۱)	۱۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۱ تا ۷ (صفحه ۲ تا ۸۰)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ‌گویی:	۵۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤٦-٥٢)

- ۴۶- ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾:
 (۱) خوبی و بدی مساوی نیستند؛ با شیوه‌ای که آن بهتر است (بدی) را دور کن. آنگاه کسانی که میان تو و آنها دشمنی است، گویی از دوستانی صمیمی می‌شوند!
 (۲) نیکی و بدی برابر نیستند؛ با شیوه‌ای که آن نیکوتر است (بدی) را دفع کن. آنگاه کسی که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی می‌شود!
 (۳) نیکی و بدی مساوی نیستند؛ به گونه‌ای که آن نیکوتر است (بدی) را دور کن. آنگاه کسی که میان تو و او دشمنی است، گویی از دوستان صمیمی می‌شوند!
 (۴) خوبی و بدی را یکسان نکن؛ به گونه‌ای که آن بهتر است دفاع کن. آنگاه کسانی که میان تو و آنها دشمنی است، گویی دوستانی گرم و صمیمی می‌شوند!
- ۴۷- «إِذَا نَصَرَ عَلَى الْعَدْوَانِ دُونَ أَيِّ مَنْطِقٍ وَ نَفَّرَحَ عَمَلَاءُ الْعَدُوِّ وَ قَادَتِهِمْ لَا نَنْتَفِعُ بِهَذَا الْعَمَلِ!»:
 (۱) اگر بدون هیچ منطقی بر دشمنان پافشاری کرده و عاملان دشمن و رهبرشان را شاد کنیم، این کار به ما سود نمی‌رساند!
 (۲) اگر بر دشمنی بدون هیچ منطقی اصرار کنیم و مزدوران دشمن و رهبرانشان را شاد گردانیم، از این کار سود نمی‌بریم!
 (۳) اگر بدون هیچ منطقی بر دشمنان اصرار کنیم و مزدوران دشمن و رهبرشان را شاد گردانیم، از این کار بهره‌مند نمی‌شویم!
 (۴) اگر بدون منطقی بر دشمنی پافشاری کنیم و عاملان دشمن و رهبرانشان را شاد کنیم از این عمل سودی نخواهیم برد!
- ۴۸- «السَّمَاءُ الَّتِي يَبْسُطُ اللَّهُ السَّحَابَ فِيهَا تُمَطَّرُ أَسْمَاكَ عَلَى أَهَالِي الْهِنْدُورَاسِ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ الْوَاحِدَةِ فَتَحَيَّرُ النَّاسُ كَثِيرًا!»:
 (۱) خداوند ابر را در آسمان انباشته می‌کند و آن بر اهالی هندوراس، ماهی‌هایی را دو مرتبه در یک سال می‌بارد، پس مردم را بسیار حیران می‌کند!
 (۲) خداوند ابرها را در آسمان می‌گستراند و آن بر اهالی هندوراس، ماهی‌هایی را دو مرتبه در یک سال می‌بارد، پس بسیاری از مردم حیران می‌شوند!
 (۳) آسمانی که خداوند ابر را در آن پهن می‌کند، بر اهالی هندوراس، ماهی‌هایی را دو بار در یک سال می‌بارد، پس مردم را بسیار حیران می‌کند!
 (۴) آسمانی که خداوند ابر را در آن می‌گستراند، بر اهالی هندوراس، ماهی‌هایی را دو بار در یک سال می‌بارد، پس مردم بسیار حیران شدند!
- ۴۹- «هَذِهِ ظَوَاهِرٌ قَدْ تَحَيَّرَ مِنْهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ لَمَّا شَاهَدُوها بَعْدَ رِيَاحٍ قَوِيَّةٍ وَ غَيُومٍ سَوْدَاءٍ!»:
 (۱) این‌ها پدیده‌هایی هستند که گاهی بیشتر مردم از آنها شگفت‌زده می‌شوند، وقتی آنها را پس از بادهای قدرتمندی و ابرهایی سیاهی ببینند!
 (۲) این‌ها پدیده‌هایی هستند که بسیاری از مردم از آنها حیران گشته‌اند، هنگامی که آنها را پس از بادهایی قدرتمند و ابرهایی سیاه دیدند!
 (۳) این پدیده‌ها بسیاری از مردم را شگفت‌زده کرده‌اند، وقتی که آنها را پس از گردبادهایی قدرتمند و ابری سیاه مشاهده کرده‌اند!
 (۴) این پدیده‌ها گاهی بیشتر مردم را حیران می‌کند، زمانی که آنها را بعد از گردبادهایی قدرتمند و ابرهایی سیاه مشاهده کنند!
- ۵۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ:
 (۱) تَسْعُونَ فِي الْمِئَةِ مِنْ زُمْلَائِي رَسَبُوا فِي امْتِحَانِ الرِّيَاضِيَّاتِ: شصت درصد از همکلاسی‌هایم در امتحان ریاضیات مردود شدند!
 (۲) الْاِحْتِفَاطُ بِالْوَحْدَةِ مِنْ تَأْكِدَاتِ قَادَةِ الْمُجْتَمَعِ: حفظ وحدت همواره از تأکیدات رهبر جامعه است!
 (۳) يُحَاوِلُ عُمَلَاءُ الْأَعْدَاءِ لِإِجَادَةِ التَّفْرِقَةِ بَيْنَنَا: دشمنان مزدور برای ایجاد تفرقه میان ما تلاش می‌کنند!
 (۴) نِقَاطُ الْخِلَافِ تُفَرِّقُ النَّاسَ وَ الْإِصْرَارُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْأَخْطَاءِ: نقاط اختلاف، مردم را پراکنده می‌سازد و اصرار بر آن از اشتباهات است!
- ۵۱- «بَارَشَ بَارَانِ از آسمان در فصل چهارم، شهروندان را خوشحال گرداند!»:
 (۱) نَزُولُ الْمَطَرِ مِنَ السَّمَاءِ فِي فَصْلِ الْأَرْبَعَاءِ يُصَيِّرُ الْمُواطِنِينَ قَرَحِينَ!
 (۲) نَزُولُ الْمَطَرِ مِنَ السَّمَاءِ فِي فَصْلِ الْأَرْبَعَاءِ صَيَّرَ الْمُواطِنِينَ مَسْرورِينَ!
 (۳) نَزُولُ الْمَطَرِ مِنَ السَّمَاءِ فِي الْفَصْلِ الرَّابِعِ صَارَ الْمُواطِنِينَ قَرَحِينَ!
 (۴) نَزُولُ الْمَطَرِ مِنَ السَّمَاءِ فِي الْفَصْلِ الرَّابِعِ صَيَّرَ الْمُواطِنِينَ مَسْرورِينَ!
- ۵۲- ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾ عَيْنُ الْأَبْعَدِ عَنِ الْمَفْهُومِ:
 (۱) هر آن کس که بنمود کار نکو
 (۲) نکوکاری از مردم نیــک‌رای
 (۳) آنکه تو را توشه‌ ره می‌دهد
 (۴) چو نیکی کنی نیکی آید بـرت
 همه ده برابر شود اجـر او
 یکی را به ده می‌نویسد خدای
 از تو یکی خواهد و ده می‌دهد
 بدی را بدی باشد اندر خـورت

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بَدَقَّةً، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ: (٥٣ و ٥٤)

التَّعَامُلُ مَعَ الْآخَرِينَ فَنَ مِنْ فَنُونَ الْحَيَاةِ وَ مِنْ أَظْهَرَ النَّمَازِجِ لِهَذَا التَّعَامُلِ أَنْ نَسَلِّمَ عَلَى مَنْ يُقَابِلُنَا وَ لَا فَرْقَ فِي ذَلِكَ بَيْنَ أَنْ نَعْرِفَهُ أَوْ لَا نَعْرِفَهُ. وَ لِنَسْتَمِعَ إِلَى مَشَاكِلِ النَّاسِ وَ لِنَمْتَعَهُمْ عَنِ الْمُسَاعَدَةِ الَّتِي نَقْدِرُ عَلَيْهَا لِنَكْتَسِبَ بِذَلِكَ مَوَدَّتَهُمْ. عَلَيْنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِالْإِيجَازِ «إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ» وَ أَنْ نَتَرَكَ لِغَيْرِنَا فُرْصَةَ الْكَلَامِ لِنَتَكَلَّمَ عَنْ آرَائِهِ. فَلَا نَرْفَعُ صَوْتَنَا فَوْقَ أَصْوَاتِ الْآخَرِينَ أَيْضًا وَ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ.

- ٥٣- نَتَرَكَ لِغَيْرِنَا فُرْصَةَ الْكَلَامِ ..... :
- (١) كَيْ يَسْتَمِعَ إِلَى قَوْلِنَا. (٢) لِنُبَيِّنَ نَظْرَتَهُ.
- ٥٤- عَيْنَ مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: «تَكَلَّمَ النَّاسُ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ»:
- (١) خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلَّ!
- (٢) ﴿لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾
- (٣) لِكُلِّ مَقَامٍ مَقَالًا!
- (٤) مِنْ عَذَبٍ لِسَانِهِ كَثُرَ إِخْوَانُهُ!
- (٣) يَتَكَلَّمُ عَنْ آرَائِنَا. (٤) حَتَّى يُفَكِّرَ فِي كَلَامِهِ.

■ ■ ■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (٥٥-٦٠)

- ٥٥- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:
- ﴿اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ﴾:
- (١) سَحَابًا: اسْمٌ - مَفْرَدٌ مُذَكَّرٌ - مُرَادْفُهُ: عَيْمٌ
- (٢) تُثِيرُ: فِعْلٌ - لِلْمُفْرَدِ الْمُؤَنَّثِ الْغَائِبِ - لَازِمٌ
- (٣) يَبْسُطُ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ، لَيْسَ لَهُ حَرْفٌ زَائِدٌ (مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ)
- (٤) يُرْسِلُ: مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِحَرْفِ زَائِدٍ - مُتَعَدٌّ
- ٥٦- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:
- (١) عَدَدُ الْمُرَافِقِينَ سِتَّةٌ؛ وَالِدَايَ وَ أُخْتَايَ وَ أَحْوَايَ!
- (٢) أَيُّهَا الشَّرْطِيُّ؛ نَحْنُ جَاهِزُونَ جَمِيعًا لِلتَّفْتِيْشِ!
- (٣) تَيَّارُ الْكَهْرَبَاءِ انْقَطَعَ أَمْسٌ لِمُدَّةٍ سَاعَتَيْنِ اثْنَتَيْنِ!
- (٤) هَذِهِ السَّنَةُ يَتَخَرَّجُ أَخِي الْكَبِيرُ مِنَ الْجَامِعَةِ!
- ٥٧- عَيْنَ مَا فِيهِ جَمْعٌ سَالِمٌ لِلْمَذَكَّرِ:
- (١) تَلْبَسُ النِّسَاءُ فُسَاتِينَ بِأَلْوَانٍ مُخْتَلِفَةٍ فِي أَمَاكِنٍ مُخْتَلِفَةٍ!
- (٢) يَتَوَكَّلُ وَالِدَايَ عَلَى اللَّهِ مُعْتَقِدِينَ بِعَدْلِ اللَّهِ!
- (٣) تِسْعَةُ طُلَّابٍ كَانُوا حَاضِرِينَ فِي صَالَةِ الْاِمْتِحَانِ!
- (٤) أَوْلَئِكَ الشُّبَّابُ يَسَاعِدُونَ هَؤُلَاءِ الْمَسَاكِينَ دَائِمًا!
- ٥٨- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعِينَ: «إِشْتَرَيْتُ ..... كُتُبًا فِي الشَّهْرِ الْمَاضِي وَ الْكِتَابَ ..... كَانَ أَفْضَلَهَا!»
- (١) سِتَّةٌ - السَّابِعُ (٢) سَبْعَةٌ - السَّادِسُ
- (٣) سَادِسٌ - السَّبْعَةُ (٤) سَابِعٌ - السَّتَّةُ
- ٥٩- عَيْنَ الْخَطَأِ:
- (١) هُمَا تَعَاشَرَتَا!
- (٢) هُمَا تَعَاوَنَا!
- (٣) أَنْتَمَا تَقْتَرِحَانِ!
- (٤) هُنَّ اسْتَغْفِرْنَ!
- ٦٠- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ مَصْدَرٌ مِنْ بَابِ «مُفَاعَلَةٌ»:
- (١) كَتَبْتُ وَاجِبَاتِي الدَّرَاسِيَّةَ بَعْدَ مُشَاهَدَةِ فِلمٍ!
- (٢) ذَهَبْنَا إِلَى الْمَتْحَفِ لِمُشَاهَدَةِ آثَارِ تَارِيخِيَّةٍ!
- (٣) كُنْتُ مُشَاهِدَةً صُورٍ مِنْ ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكِ!
- (٤) مُشَاهَدَةُ تِلْكَ الصُّورِ زَادَتْ تَحْيِيرَ الْمُفْتَكِرِينَ!

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

تاریخ

٦١- پاسخ هر یک از سوالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- تعریف علم تاریخ
- تدوین چه متونی در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد؟
- در کدام مرحله از پژوهش در تاریخ، کار مورخان به کاراگاهان پلیس شباهت دارد؟
- (١) علمی است که به مطالعه همه‌جانبه زندگی اجتماعی انسان در گذشته می‌پردازد و به نقد و ارزیابی دقیق افکار و اعمال پیشینیان اهتمام می‌ورزد - اوپانیشادها - گزارش یافته‌های پژوهش
- (٢) علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف انسان‌ها و جوامع در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند - خدای نامک‌ها - تحلیل و تفسیر اطلاعات
- (٣) علمی است که به مطالعه همه‌جانبه زندگی اجتماعی انسان در گذشته می‌پردازد و به نقد و ارزیابی دقیق افکار و اعمال پیشینیان اهتمام می‌ورزد - خدای نامک‌ها - تحلیل و تفسیر اطلاعات
- (٤) علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف انسان‌ها و جوامع در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند - اوپانیشادها - گزارش یافته‌های پژوهش

۶۲- بشر برای رصد خورشید، ماه و دیگر سیارات و ستارگان چه ابزاری اختراع کرد؟ در پاسخ به نیاز انسان به زمان‌سنجی، به ترتیب چه ساعت‌هایی ساخته شد؟

- (۱) اسطرلاب - ساعت شنی، آفتابی، آبی
(۲) گاهشمار - ساعت شنی، آفتابی، آبی
(۳) اسطرلاب - ساعت آفتابی، شنی، آبی
(۴) گاهشمار - ساعت آفتابی، شنی، آبی

۶۳- هر کدام از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از اقوام بین‌النهرین است؟
الف) قانون‌نامه حمورابی از این قوم بر جای مانده است.

- ب) آنان علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای مفرغین نیز ماهر بودند.
ج) به گمان برخی باستان‌شناسان، آنان مخترع خط بودند.
د) فرمانروای این قوم، مقام پادشاهی را هدیه‌ای از جانب خداوند به خود می‌پنداشت.

- (۱) بابلی‌ها - اکدیان - سومریان - بابلی‌ها
(۲) سومریان - اکدیان - بابلی‌ها - سومریان
(۳) سومریان - اموریان - بابلی‌ها - آشوریان
(۴) بابلی‌ها - سومریان - سومریان - بابلی‌ها

۶۴- کدام گزینه از نتایج و دستاوردهای کاوش و تحقیقات جدید در تاریخ ایران دوره باستان نمی‌باشد؟
الف) درباره اشکانیان مطالب، بسیار کم و محدود به بعضی اسامی بود ولی در خصوص ساسانیان اطلاعات تاریخی قابل توجهی وجود داشت.

ب) چند هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهادند.

- ج) سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شدند.
د) مورخان ایرانی تقسیم‌بندی جدیدی از دوره باستان ارائه کردند.

۶۵- در کدام گزینه زمان تقدم و تأخر رویدادهای ذکر شده، به درستی نشان داده شده است؟
الف) حاکمان کوچک و مستقل ایلامی، با یکدیگر متحد شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند.

- ب) مردمان چغاگلان در شهرستان مهران گیاهانی مانند جو و گندم می‌کاشتند.
ج) آشوربانیپال شهر بزرگ و آباد شوش را با خاک یکسان کرد.
د) فرمانروایان سومری و اکدی، پیایی به سرزمین‌های ایلام لشکرکشی می‌کردند.

۶۶- در کدام گزینه به ترتیب نام محوطه‌های باستانی مطابق با محل آنها به درستی آمده است؟
الف) ب ← د ← ج ← الف
ب) ب ← د ← الف ← ج
ج) د ← الف ← ج ← ب
د) ب ← ج ← د ← الف

- ۱) ایتالیا - فرانسه - مرودشت - جیرفت
۲) مصر - اسپانیا - پاسارگاد - مارلیک
۳) مصر - اسپانیا - مرودشت - جیرفت
۴) ایتالیا - فرانسه - پاسارگاد - مارلیک

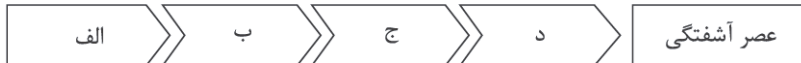
۶۷- مهم‌ترین اثر برجای مانده درباره عقاید آریاییان هند چیست و به چه زبانی سروده شده است؟
الف) اوپانشادها - اردو
ب) وداها - سانسکریت
ج) اوپانشادها - سانسکریت
د) وداها - اردو

۶۸- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام تمدن‌های دوره باستان است؟
الف) آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود، روابط بازرگانی داشتند.

- ب) شهرهای این تمدن باستانی مجهز به شبکه فاضلاب بودند.
ج) براساس قانون اساسی این تمدن، ساختار حکومت شهر شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود.
د) در ستایش آفرینش و خدایان سروده‌هایی با عنوان «وداها» داشتند.
ه) بردگان در این تمدن به رهبری اسپار تاکوس قیام کردند.

- ۱) مینوسی - سند - یونان - سند - روم
۲) یونان - روم - یونان - هند - یونان
۳) مینوسی - هند - روم - هند - روم
۴) یونان - روم - روم - سند - روم

۶۹- در نمودار زیر ترتیب سلسله‌های حکومتی چین باستان با مصداق «الف»، «ب»، «ج» و «د» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) سلسله شانگ - سلسله چو - سلسله هان - سلسله چه‌این
۲) سلسله هان - سلسله چه‌این - سلسله شانگ - سلسله چو
۳) سلسله شانگ - سلسله چو - سلسله چه‌این - سلسله هان
۴) سلسله چه‌این - سلسله هان - سلسله چو - سلسله شانگ

۷۰- کدام گزینه اطلاعات درستی در مورد پرسش‌های مطرح شده، به ترتیب بیان می‌کند؟

- الف) امروزه چه دورانی به عنوان دوره افسانه‌ای تاریخ ایران شناخته می‌شود؟
ب) در زمان محمدشاه قاجار چه کسی موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته داریوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد؟
ج) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به کجاست؟

- ۱) پیشدادیان و اشکانیان - آرتورپوپ - چغاگان
۲) کیانیان و اشکانیان - ارنست هرتسفلد - تل ابلیس
۳) اشکانیان و ساسانیان - ژان دیولافوا - چغازنبیل
۴) پیشدادیان و کیانیان - سیر هنری راولینسون - بستر کشف‌رود

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

- ۷۱- دلیل بررسی جغرافی‌دانان از اجزا و عوامل محیطی با یکدیگر چیست؟
 (۱) چون باعث بهبود زندگی بشر می‌شود.
 (۲) زیرا جغرافی‌دان پاسخ سؤال‌های خود را با کمک گرفتن از سایر علوم به دست می‌آورد.
 (۳) چون داشتن دید ترکیبی تعامل بین محیط طبیعی و انسانی را به وجود می‌آورد.
 (۴) زیرا این عوامل در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
- ۷۲- پاسخ هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به ترتیب و به درستی آمده است؟
 ● نقشه‌کشی از یافته‌های کدام علوم استفاده می‌کند؟
 ● کدام پرسش کلیدی جغرافیا با مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد؟
 ● در کدام مرحله از پژوهش در جغرافیا، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؟
 (۱) ژئومورفولوژی - چه چیز - پردازش اطلاعات
 (۲) هندسه - کجا - طرح سؤال و بیان مسئله
 (۳) کارتوگرافی - چه وقت - تدوین فرضیه
 (۴) علوم فضایی - چرا - جمع‌آوری اطلاعات
- ۷۳- ایران کشور وسیعی است که حدود ..... کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و با ..... کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با ..... و کوتاه‌ترین مرز را با ..... دارد.
 (۱) ۸۷۵۵ - ۱۵ - عراق - ارمنستان
 (۲) ۷۸۵۰ - ۱۵ - عراق - آذربایجان
 (۳) ۸۷۵۵ - ۱۲ - افغانستان - آذربایجان
 (۴) ۷۸۵۰ - ۱۲ - افغانستان - ارمنستان
- ۷۴- کدام راه‌های ارتباطی امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند و دلیل اهمیت خلیج فارس که در گذشته وجود داشته و هنوز هم اهمیت خود را حفظ کرده، چیست؟
 (۱) راه‌های خشکی - بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان و ذخایر با ارزش
 (۲) راه‌های آبی - ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا
 (۳) راه‌های هوایی - یکی از کانون‌های ثروتمند جهان به دلیل صدور و فروش نفت خام
 (۴) راه‌های خشکی - بودن در مرکز ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام
- ۷۵- ناهموازی‌های ایران چگونه تغییر شکل یافته‌اند؟
 (۱) با بر هم خوردن تعادل محیط زیست
 (۲) با تغییر آب و هوای منطقه‌ای
 (۳) تحت تأثیر عوامل فرسایش
 (۴) از بین رفتن توازن دما
- ۷۶- کدام عامل باعث بر هم خوردن تعادل جریان آب رودها در منطقه زاگرس شده است؟
 (۱) احداث سدهای متعدد
 (۲) استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی
 (۳) از بین بردن جنگل‌ها
 (۴) گسترش شهرها در کناره رودها
- ۷۷- عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 الف) گنبد‌های نمکی در رشته‌کوه البرز و در بین لایه‌های رسوبی وجود دارند.
 ب) دشت کاکان و دشت ارژن در استان فارس هر دو به شیوه مشابه ایجاد شده‌اند.
 ج) فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر سبب شکل‌گیری قله دماوند شده است.
 د) کوه‌های منفرد مرکزی از توده‌های نفوذی آذرین تشکیل شده است و در منطقه کوهستانی ایران قرار دارد.
 (۱) الف و ج
 (۲) ب و د
 (۳) الف و ب
 (۴) ج و د
- ۷۸- مهم‌ترین عوامل ناشی از موقعیت جغرافیایی که بر آب و هوای ایران تأثیرگذار هستند، کدام‌اند؟
 (۱) ورود توده‌های هوا به کشور - میزان ارتفاع - فاصله از منابع رطوبتی و دریاها
 (۲) عرض جغرافیایی - فاصله از منابع رطوبتی و دریاها - قرار گرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای
 (۳) میزان ارتفاع - عرض جغرافیایی - فاصله از منابع رطوبتی و دریاها
 (۴) عرض جغرافیایی - ورود توده‌های هوا به کشور - قرار گرفتن در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای
- ۷۹- رابطه ارتفاع و دما چگونه است و کدام عامل در پراکندگی جغرافیایی بارش نقش دارد؟
 (۱) معکوس - جهت کوه‌ها
 (۲) مستقیم - شیب کوه‌ها
 (۳) معکوس - شیب کوه‌ها
 (۴) مستقیم - جهت کوه‌ها
- ۸۰- کدام گزینه در مورد وارونگی دما صحیح است؟
 (۱) در شهرهای بزرگ و کوچک و در فصل زمستان رخ می‌دهد.
 (۲) مانع حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا می‌شود.
 (۳) باعث سرد شدن و سنگینی هوا می‌شود.
 (۴) با افزایش ارتفاع از سطح زمین دمای هوا کاهش می‌یابد.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

منطق

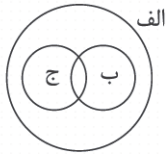
۸۱- در کدام گزینه هر دو مورد مطرح شده، فقط در استدلال می‌توانند به کار روند؟

- (۱) ندیدش کسی - حریم ملکوت
- (۲) برگرفت پرده از روی - سراپرده پرداخت از انجمن
- (۳) بیامد بر آن کرسی زر نشست - بویا ترنجی به دست
- (۴) همه پاسداران آن آستان - بیا بیا که مرا با تو ماجرای هست

۸۲- دلالت به کار رفته در کدام گزینه از دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) دلالت خلبان بر هواپیما
- (۲) دلالت شب بر ظلم و بیداد
- (۳) دلالت پا بر زانو
- (۴) دلالت دانش‌آموز بر کلاس

۸۳- با توجه به شکل زیر، نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم صحیح است؟

- (۱) الف: سه ب: عدد ج: چهار
- (۲) ج: گربه ب: سفید الف: حیوان
- (۳) الف: جسم ج: نانوا ب: شاعر
- (۴) ب: پیرمرد ج: بیمار الف: انسان

۸۴- در کدام گزینه، تمام تصورات کلی هستند؟

- (۱) دریا - پدر من - خدا - شهر
- (۲) ستاره - الله - مولود کعبه - صندلی
- (۳) سیب - ایثار - مثلث - ایران
- (۴) میدان آزادی - دیو - سبز - پیامبر

۸۵- با توجه به اقسام و شرایط تعریف صحیح کدام عبارت درست بیان نشده است؟

- (۱) تعریف حرکت جوهری به «حرکتی که در جوهر پدید آید» تعریف واضح و روشن نیست.
- (۲) در تعریف انسان به «حیوان ابزارساز» مانع بودن تعریف رعایت شده است.
- (۳) استفاده از خصوصیات منحصر به فرد در یک تعریف بیانگر مفهومی بودن تعریف است.
- (۴) در تعریف «اسب» به «حیوان جاندار» تعریف اعم از مفهوم مجهول است.

۸۶- کدام گزینه درباره مفهوم مجهول در تعریف مفهومی صحیح، نادرست است؟

- (۱) نسبت آن با کل تعریف باید تساوی باشد.
- (۲) پیچیده‌تر از جملاتی است که در تعریف استفاده می‌شود.
- (۳) نسبت آن با اجزای تعریف می‌تواند عموم و خصوص مطلق باشد.
- (۴) از جهتی عام و از جهتی خاص بر تعریف است.

۸۷- با توجه به عبارت زیر نوع استدلال به کار رفته کدام است؟

«هنرمندی که اخیراً با او آشنا شده‌ام طرفداران زیادی در شبکه‌های اجتماعی دارد، پس باید مثل هنرمند قبلی آدم خوبی باشد.»

- (۱) استقرای تمثیلی
- (۲) استقرای تعمیمی
- (۳) استنتاج بهترین تبیین
- (۴) استدلال قیاسی

۸۸- کدام عبارت درباره استدلال استقرایی درست است؟

- (۱) مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند.
- (۲) استقرای تمثیلی قوی‌تر از استدلال تعمیمی است.
- (۳) استنتاج بهترین تبیین یکی از اقسام استدلال استقرایی است.
- (۴) در برخی موارد استدلال استقرایی همان استدلال قیاسی است.

۸۹- عبارت «جمله را مجنون بخواندم وقت عصر عاشقی» ..... است.

- (۱) قضیه جزئی
- (۲) غیرقابل استفاده در منطق
- (۳) قضیه شخصی
- (۴) قضیه کلیه

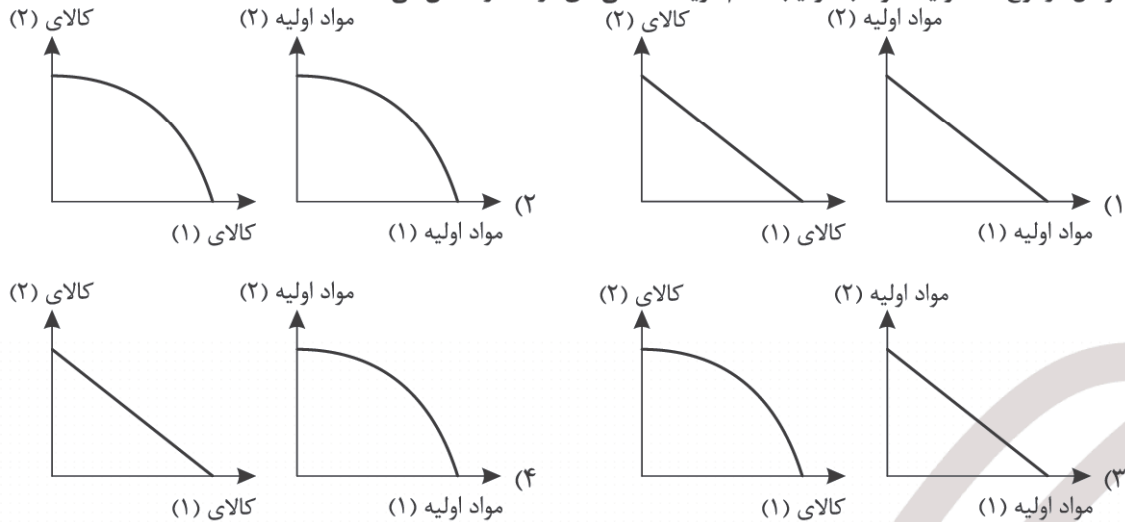
۹۰- در کدام گزینه فقط یک قضیه حملی به کار رفته است؟

- (۱) زهرا نه به باشگاه می‌آید نه به مدرسه.
- (۲) کارمند اداره ماشین ندارد.
- (۳) از درس خواندن لذت ببر.
- (۴) روزهای تابستان گرم و بلند است.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۹۱- آقای علیزاده به منظور تأمین مواد اولیه خود از کشوری خارجی اقدام به خرید دو نوع مواد اولیه نمود و سپس با کمک آنها و دیگر عوامل دو نوع کالا تولید نمود. به ترتیب کدام گزینه منحنی‌های درست را نشان می‌دهد؟

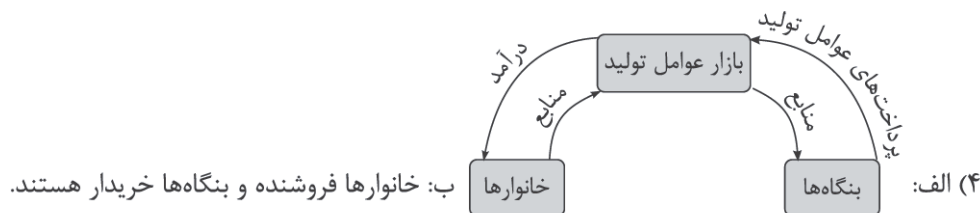
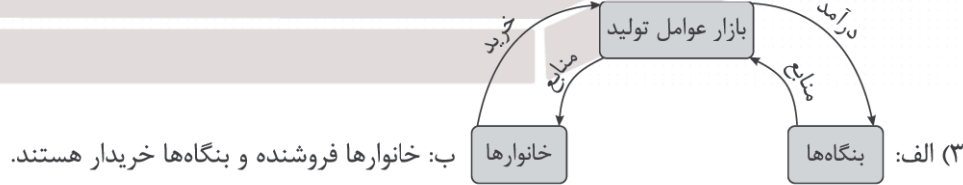
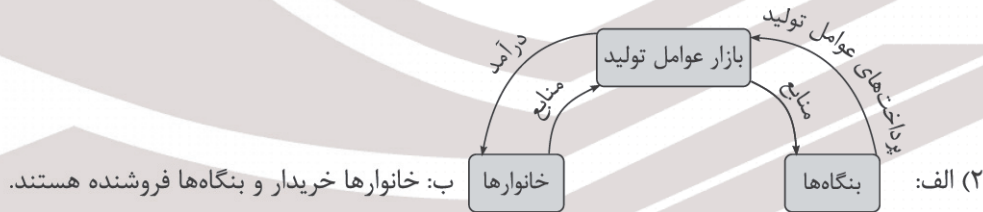
۹۲- با توجه به جدول زیر که اطلاعات لاستیک در شرایط مختلف را نشان می‌دهد. هزینه فرصت انتخاب چند هزار ریال است؟

لاستیک در شرایط مختلف	منفعت (به هزار تومان)	هزینه (به هزار تومان)
۱ لاستیک خارجی درجه ۱	۵۰۰۰	۱۰۰۰
۲ لاستیک خارجی درجه ۲	۳۰۰۰	۱۵۰۰
۳ لاستیک ایرانی درجه ۱	۴۰۰۰	۵۰۰
۴ لاستیک ایرانی درجه ۲	۲۰۰۰	۲۰۰۰

- (۱) ۴۰۰۰۰
- (۲) ۵۰۰۰۰
- (۳) ۹۰۰۰۰
- (۴) ۳۵۰۰۰

۹۳- با توجه به سوالات گزینه درست را مشخص کنید.

(الف) کدام گزینه تصویر درستی از بازار منابع تولید را نشان می‌دهد؟
(ب) در بازار کالاها و خدمات، نقش خانوار و بنگاه‌ها چیست؟

محل انجام محاسبات

۹۴- در بازار کالای خاصی، دولت اقدام به اخذ مالیات بیشتری از دو گروه مصرف کننده و عرضه کننده می کند. کدام گزینه تحلیل بهتر و کامل تری از اقدام دولت را نشان می دهد؟

- (۱) قیمت قطعاً بیشتر می شود ولی مقدار بستگی دارد.
 (۲) قیمت قطعاً کمتر می شود ولی مقدار بستگی دارد.
 (۳) مقدار قطعاً کمتر می شود ولی قیمت بستگی دارد.
 (۴) مقدار قطعاً بیشتر می شود ولی قیمت بستگی دارد.

۹۵- با توجه به جدول زیر به ترتیب:

۱	مالیات بر دارایی	۸۲۰ میلیارد تومان
۲	عوارض گمرکی و خدماتی	۳۰۰ میلیارد تومان
۳	مالیات بر مصرف	۷۹۰ میلیارد تومان
۴	مالیات بر ارث	۵۵۰ میلیارد تومان
۵	عوارض پسماند	۱۶۰ میلیارد تومان
۶	مالیات بر ارزش افزوده	۹۴۵ میلیارد تومان
۷	مالیات بر درآمد	۶۵۰ میلیارد تومان
۸	مالیات بر نوشابه‌ها	۱۹۸ میلیارد تومان

(الف) میزان پرداختی مالیات مستقیم و غیرمستقیم به ترتیب چقدر است؟

(ب) میزان پرداختی مهم ترین نوع مالیات چند تومان است؟

(۱) الف: ۲,۰۲۰ - ب: ۲,۳۹۳ - ج: ۱,۴۷۰

(۲) الف: ۱,۴۷۰ - ب: ۲,۰۳۵ - ج: ۱,۴۷۰

(۳) الف: ۲,۰۲۰ - ب: ۲,۳۹۳ - ج: ۶۵۰

(۴) الف: ۱,۴۷۰ - ب: ۲,۰۳۵ - ج: ۶۵۰

۹۶- به ترتیب درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت یعنی موقعیت‌هایی که در آنها بهتر شدن وضعیت کسی باعث بدتر شدن وضع دیگری شود.
- ابداعات و اختراعات همواره با کاهش هزینه‌ها اثر مثبتی بر تولید و تقاضا دارند.
- دولت علاوه بر وظایف نظارتی، مسئول ارائه کالاها و خدمات عمومی و سرمایه‌گذاری در این حوزه هم هست.
- با خلق مزیت‌های اقتصادی امکان تأمین نیازهای مهم و اساسی در داخل کشور فراهم شود.
- تجارت خارجی و تمرکز بر مزیت‌های مطلق یا نسبی دارای مزایای فراوانی است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - نادرست - درست

(۲) درست - درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - درست - نادرست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - نادرست - نادرست

۹۷- با توجه به جدول داده شده، در صورتی که در هر سه کشور، عوامل تولید به کار گرفته شده یکسان باشند، به ترتیب:

کشور	هزینه تولید گندم	هزینه تولید فولاد
A	۸۷ واحد پولی	۵۶ واحد پولی
B	۴۱ واحد پولی	۹۵ واحد پولی
C	۱۵ واحد پولی	۶۳ واحد پولی

(الف) کدام کشور در تولید گندم مزیت مطلق دارد؟

(ب) کدام کشور در تولید فولاد مزیت مطلق دارد؟

(ج) کدام کشور و در چه محصولی مزیت نسبی دارد؟

(۱) الف: A - ب: B - ج: C - گندم

(۲) الف: C - ب: A - ج: B - گندم

(۳) الف: A - ب: C - ج: B - فولاد

(۴) الف: C - ب: B - ج: A - فولاد

۹۸- به ترتیب کدام گزینه بازار درستی برای عبارات زیر است؟

● حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک است.

● عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار نیستند.

● عرضه‌کننده قیمت‌گذار و تقاضاکننده قیمت‌پذیر است.

(۱) رقابتی - رقابتی - انحصار فروش

(۲) مزایده - مناقصه - انحصار فروش

(۳) مناقصه - مزایده - انحصار خرید

(۴) رقابتی - رقابتی - انحصار خرید

۹۹- چه تعداد از عبارات زیر نادرست هستند؟

● دولت برای مدیریت کلان کشور، در مقابل درآمدهایی که به دست می‌آورد، مخارج و هزینه‌هایی نیز دارد.

● آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

● آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد.

● اقتصاددانان به اهمیت استقلال سیاسی و عدم وابستگی به خارج در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود تأکید می‌کنند.

(۱) ۴ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۲ مورد (۴) ۱ مورد

۱۰۰- با توجه به اطلاعات جدول داده شده که مراحل دوخت لباس را نشان می‌دهد: (VAT = ۱۰٪)

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده مرحله نساجی چقدر است؟

(ب) قیمت نهایی با احتساب مالیات چقدر است؟

(ج) اعتبار مالیاتی مرحله نساجی چقدر است؟

(۱) الف: ۱۲,۰۰۰ - ب: ۱,۱۷۷,۰۰۰ - ج: ۳,۰۰۰ تومان

(۲) الف: ۳,۰۰۰ - ب: ۷۱۵,۰۰۰ - ج: ۳,۰۰۰ تومان

(۳) الف: ۱۲,۰۰۰ - ب: ۱,۱۷۷,۰۰۰ - ج: ۱۲,۰۰۰ تومان

(۴) الف: ۳,۰۰۰ - ب: ۷۱۵,۰۰۰ - ج: ۱۲,۰۰۰ تومان

کشت پنبه	۵,۰۰۰ تومان
نخ‌ریسی	۱۲,۰۰۰ تومان
نساجی	۳,۰۰۰ تومان
دوخت لباس	۶۵,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۲۱ دی ۱۴۰۳

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۱)	نسیم اکبری	زهرا حسینی - محمد منتظران	محمد منتظران - مانی موسوی
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	مرتضی کلاشلو	عرفان شکری - سیما کنفی	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی (۱)	هانی رکن‌الدینی	مژده طالب - شیما کریمی	احسان اسدی - نازنین امامی
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	محسن آهووی	آریا ذوقی - خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی - سمانه ریحانی
۵	تاریخ (۱)	معین‌الدین تقی‌زاده	منوچهر ستینه - فرزانه عامری	احسان اسدی - نگار کاتبی
۶	جغرافیا (۱)	بهروز یحیی	احسان اسدی - منوچهر ستینه	احسان اسدی - نگار کاتبی
۷	منطق	محمد رضایی‌بقا	مریم پورنعمت - محمد رضایی‌بقا	احسان اسدی - منیره زمانی
۸	اقتصاد	علیرضا هاشمی سنجانی	آیدانا رستمی	نگار کاتبی - منیره زمانی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمس - راضیه صالحی - انسبه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا به جای x در معادله $2x^2 - ax - 3 = 0$ عدد ۳ را جایگذاری می‌کنیم:

$$2(3)^2 - 3a - 3 = 0 \Rightarrow 18 - 3a - 3 = 0 \Rightarrow 3a = 15 \Rightarrow a = 5$$

حال به جای a عدد ۵ را جایگذاری می‌کنیم:

$$2x^2 - 5x - 3 = 0 \Rightarrow \Delta = (-5)^2 - 4(2)(-3) = 25 + 24 = 49$$

$$x = \frac{5 \pm 7}{4} \Rightarrow \begin{cases} \frac{5+7}{4} = \frac{12}{4} = 3 \\ \frac{5-7}{4} = \frac{-2}{4} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

مجموع a و یک ریشه دیگر $5 + (-\frac{1}{2}) = \frac{10-1}{2} = \frac{9}{2}$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)

۲. گزینه ۴ صحیح است.

چون تفاضل دو ریشه صفر است، پس معادله دارای ریشه مضاعف است.

$$\Delta = 0$$

$$\Delta = (-3)^2 - 4(a)(1) = 0 \Rightarrow 9 - 4a = 0 \Rightarrow -4a = -9 \Rightarrow a = \frac{9}{4}$$

حال به جای a ، $\frac{9}{4}$ را جایگذاری می‌کنیم:

$$\frac{9}{4}x^2 - 3x + 1 = 0 \xrightarrow{\times 4} 9x^2 - 12x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (3x - 2)^2 = 0 \Rightarrow 3x - 2 = 0$$

$$x = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۲)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

می‌دانیم $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$ و $x_1 x_2 = \frac{c}{a}$ ، بنابراین:

$$x_1 + x_2 = -5, x_1 x_2 = 2$$

در این صورت:

$$x_1 x_2 - 2x_1 - 2x_2 = x_1 x_2 - 2(x_1 + x_2)$$

$$= 2 - 2(-5) = 2 + 10 = 12$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۹)

۴. گزینه ۱ صحیح است.

$$2x^2 - 5x + 2 = 0 \xrightarrow[\text{تقسیم می‌کنیم}]{\text{طرفین را به ۲}} x^2 - \frac{5}{2}x + 1 = 0$$

$$\xrightarrow[\text{به طرف دوم منتقل می‌کنیم}]{\text{عدد ثابت را}} x^2 - \frac{5}{2}x = -1$$

$$\xrightarrow[\text{را به طرفین اضافه می‌کنیم}]{\text{مربع نصف ضریب } x} x^2 - \frac{5}{2}x + \frac{25}{16} = -1 + \frac{25}{16}$$

$$\Rightarrow (x - \frac{5}{4})^2 = \frac{9}{16}$$

$$a = \frac{5}{4}, b = \frac{9}{16} \Rightarrow a + \sqrt{b} = \frac{5}{4} + \frac{3}{4} = \frac{8}{4} = 2$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۳)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به شکل:

$$f(-3) = -3, f(3) = 2, f(0) = 3$$

$$f(5) = -2, f(-2) = 0$$

$$\frac{f(-3) - 2f(3) + f(0)}{f(f(5)) + 1} = \frac{-3 - 2(2) + 3}{f(-2) + 1}$$

$$= \frac{-4}{0+1} = -4$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۰)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا به جای x عدد ۲ را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$\frac{a-4}{4-a} = \frac{2a}{-1} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 8a - 2a^2 = -a + 4$$

$$\Rightarrow 2a^2 - 9a + 4 = 0$$

$$\Delta = 81 - 32 = 49 \Rightarrow a = \frac{9 \pm 7}{4} \begin{cases} \frac{16}{4} = 4 \text{ غرق} \\ \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۵)

۷. گزینه ۴ صحیح است.

با اضافه شدن دو نقطه $(-2, 6)$ و $(0, -1)$ به نمودار، f دیگر نمی‌تواند تابع باشد. همچنین اضافه کردن نقطه $(5, 0)$ نیز تابع بودن را از بین می‌برد؛ ولی اضافه کردن نقطه $(2, 3)$ چون در آن قسمت تابع وجود ندارد تابع بودن را از بین نمی‌برد.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۵)

۸. گزینه ۴ صحیح است.

می‌دانیم برد تابع مجموعه $R = \{a+1, a, 2a+1, -6\}$ می‌باشد. چون مجموع برد تابع ۲۴ است داریم:

$$a+1+a+2a+1-6=24$$

$$4a-4=24 \Rightarrow 4a=28 \Rightarrow a=7$$

بنابراین:

$$f = \{(2, 8), (3, 7), (4, 15), (7, -6)\}$$

پس:

$$f(3) + f(4) = 7 + 15 = 22$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۲)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

معادله درجه دوم با داشتن ریشه‌های با فرمول $x^2 - Sx + P = 0$ به مجموعه دو ریشه حاصل ضرب دو ریشه

دست می‌آید. بنابراین داریم:

$$S = (2 - \sqrt{3}) + (2 + \sqrt{3}) = 4 \Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0$$

$$P = (2 - \sqrt{3})(2 + \sqrt{3}) = 4 - 3 = 1$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۱)

علوم و فنون ادبی

۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

این موضوع تنها مربوط به قرن چهارم است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

این مورد مربوط به زبان پارتی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در عهد سامانی شعر هم مانند نثر رواج یافت و رونق گرفت.

(۳) شاهنامه ابومنصوری در سال ۳۴۶ نوشته شده است.

(۴) ابوعلی بلعمی به دستور منصور بن نوح سامانی کتاب تاریخ الرسل و الملوک را به فارسی برگرداند و با اضافه کردن اطلاعات و حذف برخی از مسائل کتاب، تاریخ بلعمی را نگاشت.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

شعر غنایی با رودکی و شهید بلخی قوت و استحکام یافت.

شعر تعلیمی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

پس از کسایی مروزی، ناصر خسرو شیوه او را ادامه داد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۰ و ۴۳)

۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترکیب زنبورخانه در معنی لانه زنبور

(۲) به کارگیری کلمه قاتل برای غیرانسان

(۴) جمع بستن واژگان با «ان»

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۷)

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

در متن کلمات عربی زیادی دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۹)

۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بررسی کنایه زیرمجموعه قلمرو ادبی قرار می‌گیرد.

(۳) بررسی فعل جملات در حوزه زبانی بررسی می‌شود.

(۴) بررسی نو یا کهن بودن کلمات در حوزه زبانی بررسی می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ دارای نوع ادبی عاشقانه یا غنایی هستند اما گزینه ۳ تعلیمی است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۶)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$\text{جمع دو ریشه} = -\frac{b}{a} = \frac{-(k+1)}{6} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow -k-1=1 \Rightarrow k=-2$$

$$6x^2 - x - 2 = 0$$

$$\Delta = (-1)^2 - 4(6)(-2) = 49 \Rightarrow x = \frac{1 \pm 7}{12} \begin{cases} \frac{8}{12} = \frac{2}{3} \text{ مثبت} \\ -\frac{6}{12} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دهم، مشابه کار در کلاس صفحه ۲۹)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$2x^2 - 6x - a = 0 \Rightarrow \Delta = (-6)^2 - 4(2)(-a) = 0$$

$$\Rightarrow 36 + 8a = 0 \Rightarrow a = -\frac{36}{8} \Rightarrow a = -\frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۸)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+7} = \frac{1}{12} \Rightarrow 12(x+7) + 12x = x(x+7)$$

$$\Rightarrow 24x + 84 = x^2 + 7x$$

$$\Rightarrow x^2 - 17x - 84 = 0 \Rightarrow (x-21)(x+4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=21 \\ x=-4 \end{cases} \text{ غ قق}$$

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۳۸)

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} f(2) = 3 \\ f(4) = 2 \end{cases} \Rightarrow 2(3) - 2 = 4$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۲)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} f(4) = \sqrt{4^2 - 7} = \sqrt{9} = 3 \\ f(2\sqrt{2}) = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 - 7} = \sqrt{8-7} = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(4) - f(2\sqrt{2}) = 3 - 1 = 2$$

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۲ صفحه ۵۴)

۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

با داشتن دو زوج مرتب (۱، ۲) و (۷، -۱) ابتدا شیب را به دست آورده، سپس معادله خط را می‌نویسیم و بعد مقدار -۳ را به جای x قرار می‌دهیم تا f(-۳) به دست آید.

$$m = \frac{y-1}{-1-2} = \frac{6}{-3} = -2 \Rightarrow y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$\Rightarrow y - 1 = -2(x - 2) \Rightarrow y = -2x + 4 + 1 \Rightarrow y = -2x + 5$$

$$\Rightarrow f(-3) = -2(-3) + 5 = 11$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۶۱)

۲۹. گزینه ۳ صحیح است.

در این بیت واج آرای مصوت‌های «خ» و «ز» و مصوت بلند «آ» دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واج آرای صامت‌های «ع»، «م» و «ل»

(۲) واج آرای صامت‌های «م» و «ر»

(۴) واج آرای صامت «ر»

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

چین در مصراع اول به معنی پیچ و تاب مو و در مصراع دوم در معنی کشور چین است.

تکرار در سایر گزینه‌ها:

(۱) تن

(۲) نمی‌دانم

(۳) ماه

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۷)

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

میان آب و جواب سجع مطرف وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نیشتم و سرشتم: سجع متوازی

(۳) بی‌شمار و بی‌حساب: سجع متوازن

(۴) ملامت و کرامت: سجع متوازی

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مهجور، رنجور و دور

(۳) خورشید، ناهید و امید

(۴) گرم، شرم و نرم

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۵۳)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

عمر و مال: سجع متوازن

خوب و مکتوب: سجع مطرف

زاینده و پابنده: سجع متوازی

بخشایی و گشایی: سجع مطرف

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۳۴. گزینه ۴ صحیح است.

مفهوم عبارت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: پندناپذیری

مفهوم گزینه ۴: دعوت به پندپذیری

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۳۲)

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

این گزینه محتوای غمگینی دارد اما ضرب‌آهنگ آن شاد است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) محتوای شعر و ضرب‌آهنگ آن غمگین می‌باشد.

(۲) محتوای شعر و ضرب‌آهنگ آن شاد می‌باشد.

(۳) شعر ضرب‌آهنگ کوبنده دارد و محتوای آن نیز حماسی است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۲۲)

۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

هجابندی سایر گزینه‌ها:

(۱) U -- U -- U -- U

(۲) -- UU -- UU -- UU -- UU

(۳) -- U -- U -- U -- U

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۴۸)

۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ۱ هجای کشیده: عهد

(۲) ۱ هجای کشیده: بخت

(۳) ۱ هجای کشیده: خویش

(۴) ۲ هجای کشیده: روز / شور

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

صورت صحیح هجابندی:

« U - U -- UU - U - U -- »

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

ای	از	ر	خت	هر	خا	ر	را	سا	ما	ن	بس	تان	در	ب	غل
هر	ذ	ر	را	از	دا	غ	تو	خر	شی	د	تا	بان	در	ب	غل
-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

ما	ن	فس	بر	لب	ب	صد	رن	ج	ت	عب	می	آ	و	ریم
پی	ر	می	گر	دی	م	تا	رو	زی	ب	شب	می	آ	و	ریم
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-

(۳)

جا	ن	غ	ری	ب	زین	ج	هان	می	ل	و	طن	ن	می	ک	ند
شد	چ	ع	قی	ق	نا	م	جو	یا	د	ی	من	ن	می	ک	ند
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-

(۴)

گر	تش	ن	ی	اس	را	ری	پی	شا	ر	ش	را	بو	ول
گر	گن	ج	ه	می	خا	هی	می	گر	د	خ	را	بو	ول
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

بنا به تعریف بالا، احترام به سالمندان و رعایت ادب پدیده‌های مطلوبی هستند که افراد آنها را به صورت خودخواسته انجام می‌دهند. افطار کنار مزار شهدا یک کنش اجتماعی و رعایت پوشش شرعی در جامعه اسلامی هنجار است. چون باید انجام شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۴)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) فرهنگ ← پدیده کلان و ذهنی

ب) درست

ج) تصور من از معلم کلاس اول ابتدایی ← پدیده ذهنی و خرد

د) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی ← عقاید کلان جامعه

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۲ و ۳۴)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است. یعنی مستقل از خواست و اراده انسان است.

همه جهان‌های اجتماعی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرند.

آگاهی در جهان اجتماعی، فردی و خصوصی نیست بلکه مشترک و عمومی است.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

خرده فرهنگ تبهکاران و سارقان ← ضد فرهنگ

اقدامات شتاب‌زده انسان در مواجهه با طبیعت ← تأثیر جهان

اجتماعی بر جهان طبیعی

پدیده‌هایی که انسان‌ها آنها را ایجاد نکرده‌اند و ... ← شیطان، دریا و فرشتگان

حاصل کنش اجتماعی انسان هاست ← خانواده، امنیت، صلح، عدالت و ...

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشند از نوع تفاوت‌هایی هستند که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ تفاوت‌هایی هستند که به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باز می‌گردد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۴۱)

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

فرهنگ جزء مهم‌ترین نهادهای اجتماعی نیست؛ خانواده، تعلیم و تربیت، سیاست و اقتصاد از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۳۵)

۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی ابیات:

الف) فکر کردن پیش از سخن گفتن

ب) ابدی بودن سخن از عشق

ج) تسلیم در برابر معشوق

د) توجه به باطن

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۲۱، ۲۴، ۲۸ و ۵۰)

جامعه‌شناسی

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

واقعیت‌ها را در پرتوی آرمان‌ها ارزیابی می‌کنیم نه پدیده‌های اجتماعی!

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) این جهان از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن جهان نمی‌تواند استفاده کند.

ب) فرهنگ اساطیری محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

ج) پیامد کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا در جهان متجدد نظام اجتماعی پیچیده‌ای است که انسان را اسیر خود ساخته و از آن به نام قفس آهنین یاد می‌کنند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۴۹)

۳۸. گزینه ۲ صحیح است.

توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از لایه‌های عمیق جهان اجتماعی اسلام است.

از نظر دورکیم، جوامع از نظر تقسیم کار به دو دسته جوامع مکانیکی و ارگانیکی تقسیم می‌شوند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

هنگام وضو، نشاط روح اتفاق می‌افتد ← پیامد غیرارادی کنش - چون وابسته به اراده کنشگر نیست.

بلند کردن دست توسط دانش‌آموز سر کلاس ← ارادی بودن کنش - تا زمانی که اراده نکند این اتفاق نمی‌افتد.

فردی از میان جمع بلند می‌شود و در و پنجره اتاق را باز می‌کند ← هدف‌دار بودن کنش ← به قصد و نیت خاصی بلند شده است.

فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید ← آگاهانه بودن کنش.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

تعریف هنجار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار دارد. همان بایدها و نبایدهای جامعه.

تعریف ارزش اجتماعی: پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

۴) «السَّمَاءُ الَّتِي» ترجمه نشده است - ابرها (معادل فارسی مناسبی برای «السَّحَاب» نیست؛ «السَّحَاب» اسم مفرد است و نه اسم جمع) بسیاری از مردم «کثیراً» قیدی است که مربوط به فعل «تَحَيَّرَ» می‌باشد ← بسیار حیران شدند - حیران می‌شوند («تَحَيَّرَ» ماضی است)

۳) حیران می‌کند (مانند ۱)

(عربی دهم، صفحه ۳۳)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

هذه ظواهر: این‌ها پدیده‌های هستند که (رد گزینه‌های ۳ و ۴) [هذه + جمع غیرانسان بدون «ال» به صورت «این‌ها» ترجمه می‌شود و آن اسم بدون «ال» خبر آن است.] «قد تَحَيَّرَ»: شگفت‌زده شده‌اند، حیران گشته‌اند، حیران شده‌اند (رد سایر گزینه‌ها) اولاً؛ «تَحَيَّرَ» فعل ماضی باب «تَفَعَّلَ» است که در گزینه‌های ۱ و ۴ به صورت «مضارع» ترجمه شده، ثانياً؛ فعلی لازم و «کثیر» فاعل آن است که در گزینه‌های ۳ و ۴ به صورت متعدی و «کثیر» به صورت مفعول ترجمه شده است. ضمناً «قد» بر سر «مضارع» به معنی «گاهی» است، نه «ماضی»، لذا «گاهی» در گزینه‌های ۱ و ۴ اشتباه است. / کثیر من: بسیاری از (رد گزینه‌های ۱ و ۴) [«أكثر» یعنی «بیشتر»] / منها: از آنها (رد گزینه‌های ۳ و ۴) [ترجمه نشده است.] / شاهدوها: آنها را دیدند، آنها را مشاهده کردند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) [فعل ماضی است.] / ریح قویة: بادهایی قدرتمند، بادهای قدرتمندی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) [«أعاصير» به معنی «گردباها» است.] / غيوم سوداء: ابرهای سیاهی، ابرهای سیاه (رد گزینه ۳) [«غیوم» جمع است.]

(عربی دهم، صفحه ۳۳)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

۱) نود درصد از همکلاسی‌هایم در امتحان ریاضیات مردود شدند! («تسعون» به معنی «نود» است و «سِتُونَ» به معنی «شصت»!)
 ۲) حفظ وحدت در جامعه، از تأکیدات رهبران جامعه است! («قادة» جمع «قائد: رهبر» است نه مفرد)
 ۳) مزدوران دشمنان برای ایجاد تفرقه میان ما تلاش می‌کنند! («عَمَلَاءُ الأعداء» ترکیب اضافی است نه وصفی!)

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۶، ۵۲ و ۵۳)

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: بارش باران: نُزُولُ المَطَرِ / در فصل چهارم: في القَصَلِ الرَّابِعِ / گرداند: صَيَّرَ / شهروندان: المُواطِنِينَ
 خطاهای سایر گزینه‌ها:
 ۱) المَطَار (این اسم به معنای «فرودگاه» است و نه «باران») - الأربَع (این اسم به معنای «چهارشنبه» است و نه «چهارم») - يُصَيَّرُ (این فعل مضارع و به معنای «می‌گرداند» است و نه «گرداند»!)
 ۲) الأربَع (مانند ۱)
 ۳) المَطَار (مانند ۱) - صَارَ (مانند ۱)

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۳۵)

عربی، زبان قرآن

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: لا تَسْتَوِي الحَسَنَةُ و لا السَّيِّئَةُ: نیکی و بدی مساوی نیستند، نیکی و بدی برابر نیستند / ادْفَع: دفع کن / وَلي حَمِيمٌ: دوستی گرم و صمیمی / الَّذِي: کسی که
 خطای سایر گزینه‌ها:

۱) کسانی (معادل فارسی «الَّذِينَ» است و نه «الَّذِي»؛ «الَّذِي» اسم مفرد مذکر است و نه جمع مذکر!) - آنها (ضمیر «ه» در «بَيْنَهُ» مفرد است نه جمع) - دوستانی (معادل فارسی «أولياء» است و نه «وَلِي»؛ «وَلِي» اسم مفرد مذکر است و نه جمع!)

۳) دوستان (معادل فارسی «الأولياء» است و نه «وَلِي»؛ «وَلِي» اسم مفرد مذکر است و نه جمع!) - از (اضافی است).

۴) کسانی (مانند ۱) - دوستانی (مانند ۱) - آنها (مانند ۱) مساوی نیستند (لاستوی: فعل مضارع منفی مفرد مؤنث غایب است ولی به صورت فعل نهی ترجمه شده است) - دفاع کن (ادْفَع: این فعل ثلاثی مجرد و به معنی «دفع کن» است و اگر «دافع» فعل امر ثلاثی مزید باب «مُفَاعَلَةٌ» باشد به معنی «دفاع کن» است.)

(عربی دهم، صفحه ۵۲)

۴۷. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: إذا: اگر، هرگاه / نُصِر: اصرار کنیم / العُدوان: دشمنی / دون أَيْ منطق: بدون هیچ منطقی / نُفِرِح: شاد گردانیم / عملاء العدو: مزدوران دشمن / قادتهم: رهبرانشان / لا ننتفع: سود نمی‌بریم
 خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) دشمنان («العدوان: دشمنی» مصدر و مفرد است نه جمع!) - عاملان («عملاء» به معنی «مزدوران» است!) - رهبر («قادة: رهبران» جمع مکرر «قائد» است نه مفرد!) - به ما سود نمی‌رساند («ننتفع» یعنی «سود نمی‌بریم»! دقت کنید که فعل «ننتفع» متکلم مع‌الغیر (اول شخص جمع) است نه غایب (سوم شخص)! فعل «لا ینفَعُنَا» معادل «به ما سود نمی‌رساند» است!)

۳) دشمنان (مانند ۱) - رهبر (مانند ۱)

۴) بدون منطق («أَي: هیچ» ترجمه نشده است!) - عاملان (مانند ۱) - سودی نخواهیم برد («ننتفع» مضارع است نه مستقبل!)

(عربی دهم، صفحه ۵۲)

۴۸. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: السَّمَاءُ الَّتِي: آسمانی که / یَبْسُطُ: می‌گستراند / السَّحَاب: ابر / مَطِيرٌ: می‌بارد / مَرَّتَيْنِ: دو مرتبه، دو بار / السَّنَةِ الواحِدَةِ: یک سال / تَحَيَّرَ النَّاسُ: مردم حیران شدند
 خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) «السَّمَاءُ الَّتِي» ترجمه نشده است - انباشته می‌کند (معنای صحیحی برای «یَبْسُطُ» نیست) - حیران می‌کند (معادل فارسی «يُحَيِّرُ» است «تَحَيَّرَ» ماضی و لازم است!)

در گزینه ۱ «فساتین: پیراهن‌های زنانه» جمع مکسر است، در گزینه ۲ «معتقدین» مثنی است و در گزینه ۴ «المساکین: بیچارگان» جمع مکسر است.

(عربی دهم، صفحه ۱۱۳)

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه عبارت: «در ماه گذشته ..... کتاب خریدم و کتاب ..... بهترین‌شان بود!»

با توجه به ترجمه جمله، در جای خالی اول به یک عدد اصلی نیاز داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) و در جای خالی دوم به عدد ترتیبی نیاز داریم. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

با توجه به معنی جمله در جای خالی دوم باید عدد کوچک‌تر یا مساوی عدد اول قرار دهیم نه عددی بزرگ‌تر از آن، در نتیجه گزینه ۲ صحیح است، زیرا ممکن نیست که «شش کتاب» خریده باشیم و «هفتمین آن» بهترین‌شان باشد!

(عربی دهم، صفحه ۲۳)

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

فعل «اسْتَعْفِرْنَ» یا «ماضی» است یا «امر»، ولی نمی‌تواند «مضارع» باشد، چون ابتدای آن یکی از حروف «آتین» را ندارد، بعد چون عین‌الفعل آن کسره «ـِ» دارد، پس امر باب «اسْتَفْعَال» از صیغه «أَنْتُنَّ» است. [«اسْتَعْفَرْنَ» ماضی صیغه «هُنَّ» است].
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «تَعَاشَرْنَا» ماضی صیغه «مثنی مؤنث غایب» از باب «تَفَاعُل» است و با «هُمَا» مطابقت دارد.

۲) «تَعَاوَنَا» ماضی صیغه «مثنی مذکر غایب» از باب «تَفَاعُل» است و با «هُمَا» مطابقت دارد.

۳) «تَفَتَّرِحَانِ» می‌تواند مضارع صیغه «مثنی مخاطب» باشد و با «أَنْتُمَا» مطابقت دارد.

(عربی دهم، صفحه ۳۶)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه، اسم مصدر از فعل ثلاثی مزید وجود ندارد و «مُشَاهِدَة» اسم فاعل به معنای «بیننده» است «بیننده تصاویری از پدیده باران ماهی بودم!»

در سایر گزینه‌ها «مُشَاهِدَة» اسم مصدر از فعل ثلاثی مزید از باب «مُفَاعَلَة» به معنای «دیدن، مشاهده کردن» است «تکالیف درسی‌ام را پس از دیدن یک فیلم نوشتم»، «برای دیدن آثاری تاریخی به موزه رفتیم»، «دیدن آن تصاویر، سرگردانی اندیشمندان را افزایش داد!»

(عربی دهم، صفحه ۵۶)

۵۲. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه آیه: «هرکس نیکی بیاورد (انجام دهد)، ده برابر آن پاداش دارد.» آیه به سود معامله با خدا اشاره دارد و می‌گوید اگر کار نیکی انجام دهیم، خدا ده برابر آن به ما پاداش می‌دهد، یعنی خدا به کارهای خوب ما سودی هزار درصدی می‌دهد. بیت‌های (۱)، (۲) و (۳) نیز همگی به این موضوع اشاره دارند، ولی بیت (۴) می‌گوید نتیجه اعمالمان به خودمان بر می‌گردد؛ نیکی کنیم نیکی می‌بینیم، بدی هم کنیم، بدی می‌بینیم و یادآور همان موضوع مشهور «کارما» است.

(عربی دهم، صفحه ۲۷)

ترجمه متن:

رفتار با دیگران هنری از هنرهای زندگی‌ست و از آشکارترین نمونه‌ها برای این تعامل آن است که سلام کنیم به کسی که با ما روبه‌رو می‌شود و هیچ فرقی در آن نیست که او را بشناسیم یا نشناسیم و باید گوش دهیم به مشکلات مردم و از آنان دریغ نکنیم کمکی را که بر آن توان داریم تا با آن دوستی آنان را کسب کنیم. باید به طور خلاصه صحبت کنیم «وقتی که عقل کامل شود سخن کوتاه می‌شود» و به دیگری فرصت سخن گفتن بدهیم تا درباره نظراتش صحبت کند پس صدایمان را نیز روی صدای دیگران بلند نمی‌کنیم و با مردم به اندازه عقلشان صحبت کنیم.

۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

به دیگری فرصت سخن گفتن بدهیم تا دیدگاهش را بیان کند.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) تا به کلام ما گوش کند.

۳) درباره نظرات ما صحبت کند.

۴) تا درباره سخن او فکر کند.

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

معنی اصلی جمله: با مردم به اندازه عقلشان صحبت کن.
برای هر جایی گفتاری است (با هر کس باید به زبان خودش حرف زد) به عبارت دیگر هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد.

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

خطای این گزینه: لازم «تَثْبِيرٌ: برمی‌انگیزد» فعل متعدی است و نه فعل لازم و «سَحَابًا» مفعول آن است!

(عربی دهم، صفحه ۳۱)

۵۶. گزینه ۴ صحیح است.

يَتَخَرَّجُ ← يَتَخَرَّجُ [يَتَخَرَّجُ (بر وزن يَفْعَلُ)] مضارع باب «تَفَعَّلُ» است و عین‌الفعل آن باید فتحه «تَ» باشد.

(عربی دهم، صفحه ۳۷)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۳ «حاضرین» جمع مذکر سالم است!

تاریخ

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

تاریخ علمی است که به مطالعه جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند.

تدوین خدای‌نامه‌ها (خدای‌نامک‌ها) در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد.

تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی کار ساده‌ای نیست و مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. در واقع کار مورخان در این مرحله شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲، ۳ و ۷)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

در نتیجه نیاز به زمان‌سنجی بود که بشر توانست ساعت‌های آفتابی، آبی و شنی را اختراع کند و همچنین وسیله پیچیده‌ای مثل اسطرلاب را برای رصد خورشید، ماه و دیگر سیارگان و ستارگان اختراع کند.

(تاریخ دهم، صفحه ۱۲)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

الف) قانون حمورابی مربوط به حمورابی پادشاه بابل‌ها بود.
ب) سومریان علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و جنگ‌افزارهای مفرغین نیز ماهر بودند.

ج) به گمان برخی باستان‌شناسان، سومریان مخترع خط بودند.
د) حمورابی پادشاه بابل‌ها، مقام پادشاهی را هدیه‌ای از جانب خداوند به خود می‌پنداشت.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۱ مربوط به دوره آگاهی ماقبل از آغاز باستان‌شناسی و کاوش‌های جدید است که آگاهی ما با افسانه آمیخته شده بود.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶۲ و ۶۵)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

مردم چغاگلان حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشاورزی و اهلی کردن حیوانات کردند. حدود ۲۶۰۰ ق.م. حاکمان ایلام با یکدیگر متحد شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند. این اتحاد در اثر حملات پیاپی سومری‌ها و اکدی‌ها روی داد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۷۳، ۷۶ و ۷۸)

۶۶. گزینه ۱ صحیح است.

شهر پمپئی ← ایتالیا

غار لاسکو ← فرانسه

نقش رستم ← مرودشت

تپه باستانی کنارصندل ← جیرفت

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

مهم‌ترین اثر بر جای مانده درباره عقاید آریاییان هند، سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است. کهن‌ترین بخش وداها، «ریگ ودا» نام دارد که به زبان سانسکریت (زبان مهاجران آریایی هند) سروده شده است.

(تاریخ دهم، صفحه ۴۳)

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود، روابط بازرگانی داشتند: تمدن مینوسی

شهرهای این تمدن باستانی مجهز به شبکه فاضلاب بودند: هند یا سند براساس قانون اساسی آن تمدن، ساختار حکومت شهر شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود: روم

در ستایش آفرینش و خدایان سروده‌هایی با عنوان «وداها» داشتند: هند یا سند

بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند: روم

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۵۱، ۵۴، ۵۵ و ۵۸)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

سلسله چه‌این ← سلسله چو ← سلسله شانگ

عصر آشفگی ← سلسله هان

(تاریخ دهم، صفحه ۴۷)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

امروزه دوران سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دوره افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.

در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سیر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته داربوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد.

کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است که قدمت ابزارهای سنگی یافت شده در این مکان به حدود یک میلیون سال پیش می‌رسد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۷۲)

جغرافیای ایران

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند، زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷)

۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

نقشه‌کشی (کار توگرافی) از یافته‌های هندسه استفاده می‌کند. سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. در گام اول، طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد. به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۳، ۸ و ۱۰)

۷۳. گزینه ۱ صحیح است.

ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۵۵ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و با ۱۵ کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۱۹)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند. ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا که در گذشته اهمیت داشته و اکنون نیز به عنوان حلقه‌ای از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت، اهمیت خود را حفظ کرده است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

ناهمواری‌ها در کشورمان تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند. این عوامل (آب‌های روان، باد، اختلاف دما و یخچال‌ها) به همراه عملکرد انسان، که با بهره‌برداری‌های گوناگون خود از محیط، سرعت تغییرات را افزایش داده است، موجب تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲۲)

۷۶. گزینه ۴ صحیح است.

گسترش شهرها در کناره رودها باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دست‌کاری‌های انسانی (مانند دیواره‌بندی، مجراسازی، پل‌سازی، پوشاندن روی رودها و ورود فاضلاب‌های شهری) در نواحی شهری شده و رودها را وادار کرده است که در مناطق شهری از بستر تعیین شده تجاوز کنند و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل نمایند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲۷)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

عبارت‌های (ج) و (د) صحیح می‌باشد. بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) گنبد‌های نمکی در رشته‌کوه زاگرس و در بین لایه‌های رسوبی وجود دارند.

ب) دشت کاکان در استان فارس در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها ایجاد شده است و دشت ارژن در استان فارس حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۲۴، ۲۶، ۲۸ و ۳۰)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

عرض جغرافیایی، قرار گرفتن ایران در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای و فاصله از منابع رطوبتی و دریاها مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر آب‌های کشورمان می‌باشد که ناشی از موقعیت جغرافیایی است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

هر چه ارتفاع بیشتر باشد، دما کمتر است. پس در نواحی کوهستانی، آب و هوا سردتر و در دشت‌های داخلی، که ارتفاع کمتری دارند آب و هوا گرم‌تر است. جهت رشته‌کوه‌های بلند مانند البرز و زاگرس در پراکنندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۳۸)

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

در ماه‌های سرد سال هوای سرد و سنگین در مجاورت زمین ساکن است و لایه هوای گرم در بالای آن قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) وارونگی دما باعث افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

۳) یکی از دلایل ایجاد وارونگی دما سرد شدن و سنگینی هوا می‌باشد و برعکس آن صحیح نمی‌باشد.

۴) رابطه معکوس بین ارتفاع و دما یک رویداد عادی است و ربطی به وارونگی دما ندارد.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

منطق

۸۱. گزینه ۲ صحیح است.

چیزی که در استدلال به کار می‌رود، تصدیق است. پس باید هر دو بخش یک گزینه، تصدیق باشند. در گزینه ۱، «ندیدش کسی» تصدیق است، اما «حریم ملکوت» تصور است. در گزینه ۲، «برگرفت پرده از روی» تصدیق است و «سراپرده پرداخت از انجمن» نیز تصدیق است. در گزینه ۳، «بیامد بر آن کرسی زر نشست» تصدیق است، اما «بویا ترنجی به دست» تصور است. در گزینه ۴، «همه پاسداران آن آستان» تصور است و «بیا بیا که مرا با تو ماجرای هست» تصور است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷ و ۹)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

نحوه دلالت لفظ بر معنا شامل دلالت مطابقت (معنای اصلی لفظ)، دلالت تضمینی (بخشی از معنای اصلی لفظ) و دلالت التزامی (لازمه یک شیء که مراد معنای اصلی لفظ یا بخشی از آن نمی‌باشد) است.

در گزینه ۳، به بخشی از معنای لفظ اشاره شده است. (زانو بخشی از پا است.) پس دلالت تضمینی می‌باشد.

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

به خاطر شباهت ظاهری میان دو امر جزئی، حکم یکی بر دیگری تسری داده شده است که استدلالی ضعیف می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه ۴۳)

۸۸. گزینه ۳ صحیح است.

در استدلال استقرایی، نتیجه غیرقطعی و احتمالی است و یکی از انواع استدلال استقرایی، استنتاج بهترین تبیین است. در استدلال استقرایی، مقدمات از نتیجه، حمایت نسبی می‌کند. درباره قوت یا ضعف استدلال تعمیمی و تمثیلی نمی‌توان مقایسه دقیقی انجام داد؛ زیرا بسته به نمونه استدلال، ممکن است هر کدام قوی‌تر یا ضعیف‌تر باشند. استدلال استقرایی با استدلال قیاسی، نسبت تباین دارد؛ یعنی هیچ استدلال استقرایی، قیاسی نیست و هیچ استدلال قیاسی، استقرایی نیست.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

استاندارد و مرتب‌شده قضیه به صورت «من جمله را وقت عصر عاشقی مجنون بخواندم» است که موضوع آن، ضمیر «من» است. پس قضیه‌ای حملی از نوع شخصی می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه ۵۸)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

هر قضیه حملی از موضوع و محمول و نسبت تشکیل شده است. بررسی گزینه‌ها:

- ۱) دو قضیه است (زهرها به باشگاه نمی‌آید - زهرها به مدرسه نمی‌آید).
- ۲) فعل (نسبت) در قضیه حملی باید فعل ربطی باشد؛ در غیر این صورت ابتدا باید به فعل ربطی تبدیل کرد.
- «کارمند اداره ماشین ندارد» می‌شود «کارمند اداره دارای ماشین نیست» که یک قضیه حملی است.
- ۳) جمله انشایی می‌باشد و قضیه نیست.
- ۴) دو قضیه حملی است نه یک قضیه حملی (روزهای تابستان گرم است. روزهای تابستان بلند است).

(منطق دهم، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

اقتصاد

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

قسمت اول سؤال مربوط به خرید است که با قید بودجه نشان داده می‌شود و قسمت دوم مربوط به تولید است که با منحنی مرز امکانات تولید نشان داده می‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۷، ۲۸، ۳۹ و ۴۰)

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا منفعت خالص هر کدام از لاستیک‌ها را تعیین می‌کنیم:

- ۱) $5000 - 1000 = 4000$
- ۲) $3000 - 1500 = 1500$
- ۳) $4000 - 500 = 3500$
- ۴) $2000 - 2000 = 0$

سایر گزینه‌ها به دلالت التزامی اشاره دارد. در مورد گزینه‌های ۱ و ۴ خلبان و دانش‌آموز نه مطابق لفظ هواپیما و کلاس هستند و نه بخشی از هواپیما و کلاس. گزینه ۲ نیز کنایه است که مربوط به دلالت التزامی می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به نسبت‌های چهارگانه، نسبت بین دو مفهوم (ب) و (ج) عموم و خصوص من وجه می‌باشد و نسبت بین مفهوم (الف) با هر یک از دو مفهوم (ب) و (ج) عموم و خصوص مطلق است.

در گزینه ۳ نسبت بین نانو و شاعر عموم و خصوص من وجه و نسبت جسم با هر یک از دو مفهوم نانو و شاعر، عموم و خصوص مطلق می‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۸۴. گزینه ۱ صحیح است.

در گزینه ۲ مفهوم «الله» جزئی است.

در گزینه ۳ مفهوم «ایران» جزئی است.

در گزینه ۴ مفهوم «میدان آزادی» جزئی است.

اما در گزینه ۱ همه مفاهیم، کلی هستند.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

تعریف یک چیز با استفاده از خودش (تعریف شیء به خود) تعریف دوری محسوب می‌شود.

۲) تعریف مانع است اما جامع نیست و شامل همه انسان‌ها نمی‌شود.

۳) با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امر عام) و ویژگی خاص آن (امر خاص، ویژگی منحصر به فرد) به تعریف مفهوم می‌پردازیم.

۴) تعریف مانع نیست. (تعریف اعم از مجهول است.)

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۵)

۸۶. گزینه ۴ صحیح است.

۱) درست، در یک تعریف صحیح، باید نسبت میان مفهوم مجهول و تعریف، تساوی باشد.

۲) درست، مفهوم مجهول، باید پیچیده‌تر از تعریف باشد، تا تعریف واضح باشد.

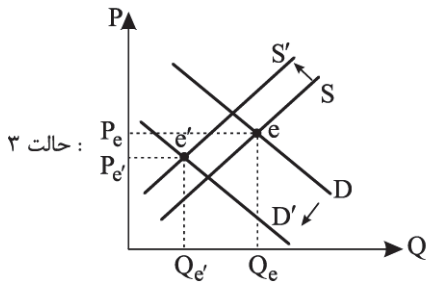
۳) درست، نسبت مفهوم مجهول با مفهوم عام و خاص در تعریف مفهومی، می‌تواند عموم و خصوص مطلق باشد.

۴) نادرست، اگر میان مفهوم مجهول و تعریف، نسبت عموم و خصوص من وجه باشد، آن تعریف جامع و مانع نیست و تعریف نادرست است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۲، ۳۴ و ۳۵)

انتقال منحنی عرضه کمتر از منحنی تقاضا است.

نتیجه: در هر سه حالت میزان مقدار تعادلی کاهش یافته در حالی که قیمت می‌تواند ثابت، بیشتر یا حتی کمتر از قیمت تعادلی قبل شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۹۵. گزینه ۴ صحیح است.

الف) مالیات مستقیم شامل مالیات بر درآمد و دارایی می‌شود و مجموع آنها عبارت است از: $۱۴۷۰ = ۶۵۰ + ۸۲۰$ (نکته مالیات بر ارث، شامل بخشی از انواع مالیات بر دارایی است که در محاسبات آن لحاظ گردیده است) مالیات غیرمستقیم شامل مالیات بر مصرف، مالیات بر ارزش افزوده و عوارض گمرکی و خدماتی می‌شود لذا مجموع آنها عبارت است از: $۲,۰۳۵ = ۹۴۵ + ۷۹۰ + ۳۰۰$

نکته: عوارض پسماند زیرمجموعه حقوق و عوارض گمرکی و خدماتی است و مالیات بر نوشابه‌ها نیز جزء مالیات بر مصرف محاسبه شده است.

ب) مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد است. لذا میزان آن برابر ۶۵۰ خواهد بود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۹۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت یعنی موقعیت‌هایی که در آنها بهتر شدن وضعیت کسی باعث بدتر شدن وضع دیگری نشود.

ابداعات و اختراعات معمولاً با کاهش هزینه‌ها اثر مثبتی بر تولید و عرضه (نه تقاضا) دارند.

با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی در داخل کشور فراهم شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۳۸، ۵۰، ۵۸، ۷۶ و ۷۷)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به اینکه اولاً عوامل تولید هر سه کشور یکسان هستند و از طرفی هزینه تولیدات در جدول داده شده، لذا کشوری در تولیدی دارای مزیت مطلق است که بابت تولید آن محصول هزینه کمتری پرداخته باشد؛ لذا برای تولید گندم کشور C و برای تولید فولاد کشور A دارای مزیت مطلق هستند و کشور B در تولید گندم دارای مزیت نسبی است.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

بیشترین منفعت خالص مربوط به ردیف ۱ است. پس انتخاب ما این نوع لاستیک خواهد بود.

هزینه فرصت آن منفعت اولین انتخاب بعدی یعنی ردیف ۳ است. برای تعیین میزان هزینه فرصت به ریال باید این منفعت را ده برابر کنیم.

$$\begin{array}{c} \div 10 \\ \text{تومان} \\ \times 10 \\ \text{ریال} \end{array}$$

بنابراین:

$$۳۵۰۰ \times ۱۰ = ۳۵۰۰۰ \text{ ریال}$$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۵، ۲۶، ۲۹ و ۳۰)

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

الف) در بازار منابع تولید، بنگاه‌ها خریدار منابع و عوامل تولید هستند و خانوارها فروشنده منابع و عوامل تولید، لذا جریان چرخشی بازار منابع به صورت زیر است:

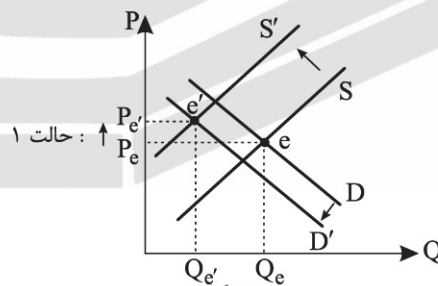

ب) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

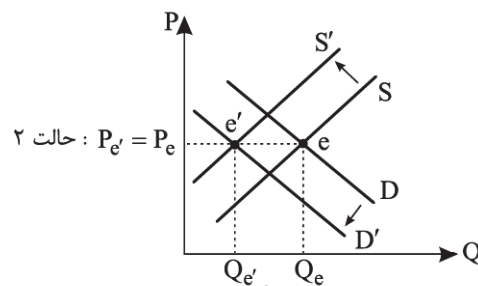
(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به اینکه عاملی به جز قیمت تغییر کرده است، لذا این عامل سبب انتقال منحنی تقاضا و عرضه می‌شود و از آنجایی که افزایش مقدار مالیات نتیجه کاهش تقاضا و عرضه را خواهد داشت و می‌توان به صورت آن را تحلیل نمود، لذا این تحلیل به صورت ۳ خواهد بود: انتقال منحنی عرضه بیشتر از تقاضا به سمت چپ است.

انتقال منحنی عرضه و تقاضا با هم برابر است.

۹۸. گزینه ۱ صحیح است.

در بازار رقابتی، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار، بسیار کوچک خواهد بود و در عمل هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار نیستند و به عبارت دیگر قیمت‌گذار نیستند. انحصارگر در فروش، قیمت‌گذار است و خریداران در بازار انحصاری قیمت‌پذیرند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود تأکید می‌کنند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۶۵ و ۷۴ تا ۷۶)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

(الف)

$$300,000 \times \frac{1}{100} = 3,000 \text{ تومان}$$

(ب)

$$65,000 \times \frac{1}{100} = 65,000 \text{ تومان}$$

$$65,000 + 65,000 = 130,000 \text{ تومان}$$

(ج) اعتبار مالیاتی هر مرحله برابر است با قیمت مرحله قبل ضرب در نرخ مالیاتی

$$12,000 \times \frac{1}{100} = 12,000 \text{ تومان}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۳)